

ОБЯСНИТЕЛНА ЗАПИСКА

към публичното обсъждане на проекто-бюджета за 2025 г. и актуализираната бюджетна прогноза за периода 2026-2028 г. на Община Аксаково

Въпреки по-благоприятната бюджетната рамка за 2024 г., в частта ѝ за делегираните от държавата дейности, и предприетите мерки за по-добро планиране на приходната и разходната част в местните дейности, изпълнението на бюджета през 2024 г. не позволи да се разплатят всички дължими плащания. На тази база встъпихме през 2025 г. с финансови тежести от 2025 г., като просрочените задължения са в размер на 640 548 лв.

Със Закона за държавния бюджет на Република България за 2025 г. е осигурен по-висок ръст на трансферите от държавния бюджет за взаимоотношения с общините, в размер на около 13,4 % от достигнатите размери към 31.12.2024г., като за община Аксаково е общо 10,72 %, в т.ч. в увеличение с конкретна тежест: във функция „Образование“ – 14,00 %, във функция „Общи държавни служби“ – 26,41%, във функция „Социално осигуряване, подпомагане и грижи“ – минус (-) 25,49 % /закрита социална услуга- ЦНСТ в с.Кичево/, във функция „Здравеопазване“ – минус (-) 0,96%, във функция „Почивно дело и култура“ – 16,80%, във функция „Отбрана и сигурност“ – 13,41 %, в целевата субсидия за капиталови разходи – 6,60 %, в общата изравнителна субсидия – 1,19 %, в трансфера за зимно поддържане и снегочистване – 1,51%. За сметка на това, отново не се разшири местната приходна база. Предвидени са трансфери за други целеви разходи за местни дейности, които са предназначени за достигане на минималната работна заплата за 2025 г.

При разработването на бюджета за 2025 г. и актуализираната бюджетна прогноза за периода 2026-2028 г. са взети предвид:

- разделението на дейностите и определените натурални и стойностни показатели за делегираните от държавата дейности, съобразно съответните специални закони и определени стандарти с Решение на Министерски съвет № 93 от 25 февруари 2025г.;
- основните допускания, фискална децентрализация и бюджетните взаимоотношения и други параметри, включени в Актуализираната средносрочна бюджетна прогноза за периода 2025-2028г., одобрена с РМС № 88/ 25.02.2025 г.;
- действащите законови и подзаконовни актове;
- уточнените натурални и стойностни показатели, като се изключат еднократните разходи от бюджета през предходната година;
- настъпилите до момента на съставянето на бюджетната прогноза промени в нормативната уредба, засягащи местните дейности в общината;
- новите и закриващите се структури и функции към момента на съставянето на прогнозата;
- приетите от общинския съвет стратегии и прогнози за развитие на общината;
- фискалните правила и ограничения, предвидени в Закона за публичните финанси;
- предвидено съфинансиране за сметка на бюджета на общината по проекти, финансирани със средства от фондовете на ЕС и др. международни програми;
- политиката на общината за управление на инвестициите и активите;
- поемане на ангажименти за разходи при обезпечен бюджет;

- своевременно разплащане на задълженията и недопускане или намаляване на просрочията;
- предприемане на допълнителни мерки за подобряване на финансовата дисциплина;
- задълженията по финансиране на общинския дълг и намеренията за поемане на нов общински дълг;
- разпоредбите на чл. 17, т. 10 от Наредбата за условията и реда за съставяне на тригодишната бюджетна прогноза за местните дейности и за съставяне, обсъждане, приемане, изпълнение и отчитане на общинския бюджет на Община Аксаково за определяне показателите за разходи по кметства и населени места с кметски наместници, с изключение на тези, които са определени като второстепенни разпоредители с бюджет;
- приоритизиране на политики и програми, преглед на ефективността на предоставяните публични услуги и елиминирание на неефективни разходи;
- засилване ролята на вътрешния одит.
- реалистично планиране на собствените приходи, което допринася за постигането на бюджетна стабилност в средносрочен план.

Непрекъснато нарастващите потребности на гражданите и общността от повече и по-качествени услуги, поставят пред нас все повече предизвикателства и изисквания от прецизен анализ и по-пълно обхващане на всички потенциални източници на допълнителни приходи, както и прилагане на повече и по-ефективни мерки за подобряване на събираемостта. Планът на разходите се разработва също на база задълбочен анализ на финансовото състояние на общината и реалистични очаквания по отношение осигуряването на средства за предоставянето на публични услуги. Заедно с това е необходимо да се минимизират ефектите от рискови фактори, както от изпълнението на местни общински политики, така и от външната среда.

Стремежът на общинска администрация е бил по възможност най-пълно да съобрази бюджета с основните принципни изисквания, променените условия и по-нататъшното осъществяване на целите за развитие на Община Аксаково.

Общият размер на проекто-бюджета на Община Аксаково за 2025г. е 37 369 957 лв., от които: 19 944 707 лв. за делегирани от държавата дейности, 16 210 560 лв. за местни дейности и 1 214 690 лв. за дофинансиране на държавните дейности.

По видове на приходите и разходите, както и направлението на разходите по дейности се вижда от Таблица за приходите и разходите на проекта за бюджет на Община Аксаково за 2025г. и Таблица за проекто-бюджета за 2025 г. и актуализираната прогноза за 2026 -2028 г., в частта за местните и дофинансирани дейности на Община Аксаково.

Разходите за делегираните от държавата дейности са остойностени чрез конкретни натурални и стойностни стандарти, определени с Решение на Министерски съвет № 93 от 25 февруари 2025г. и се финансират с обща субсидия за делегираните от държавата дейности, целеви трансфери, целева субсидия за капиталови разходи и преходен остатък от 2024 г.

Местните дейности се финансират със собствени приходи, с трансфер за обща изравнителна субсидия, която се определя по единна методика за всички общини, трансфер за зимно поддържане и снегопочистване, целева субсидия за капиталови разходи, общински дълг, други трансфери, друго финансиране и преходен остатък от 2024 г.

Делегираните от държавата дейности, дофинансирани с общински приходи се финансират със собствени приходи и с трансфера за обща изравнителна субсидия.

Общо разходите в текущия бюджет за делегираните от държавата дейности са предвидени в размер на 19 661 661 лв., от които за общинска администрация, кметове и кметски наместници – 2 570 043 лв.; за други дейности по избори – 0 лв.; за отбрана и сигурност – 264 718 лв.; за образование – 14 331 193 лв., за здравеопазване – 582 003 лв., за социални грижи – 1 022 742 лв., за читалищата – 457 765 лв., за спорт за всички 1 900 лв. и резерв в размер 431 297 лв.

Приходите в делегираните от държавата дейности са планирани на база размера на бюджетните взаимоотношения на Община Аксаково с ЦБ за 2025г., определени съобразно натурални и стойностни показатели, преходен остатък от 2024г. и собствени приходи на второстепенните разпоредители с бюджет.

Преходният остатък от 2024г. в делегираните от държавата дейности, предвиден по бюджета за 2025 г. е в общ размер на 732 444 лв., като за финансиране на текущите разходи през 2025 г. е в размер на 646 984 лв.:

- остатък във функция „Изпълнителни и законодателни органи“ – 160 043 лв.
- остатък във функция „Отбрана и сигурност“ – 2 576 лв.
- остатък във функция „Образование“ – 415 208 лв.
- остатък във функция „Здравеопазване“ – 15 939 лв.
- остатък във функция „Социално осигуряване, подпомагане и грижи“ – 33 318 лв.
- остатък във функция „Култура, спорт, почивни дейности и религиозно дело“ – 19 900 лв.

За делегираните от държавата дейности във функция “Образование” са разчетени средствата за делегираните бюджети на училищата, заплати и осигуровки и издръжка на детските градини /ДГ/ и средства за Центъра за подкрепа за личностно развитие.

За делегираните от държавата дейности във функция “Здравеопазване” са разчетени средства за заплати, осигуровки и издръжка, определена на броя на децата и учениците, обслужвани в здравните кабинети на училищата и детските градини и средства за заплати и осигуровки на персонала в детските ясли и детска кухня.

Директорите на звената в образованието, които прилагат системата на делегираните бюджети, утвърждават числеността и средствата за работна заплата на персонала в учебното заведение.

Във функция „Социално осигуряване, подпомагане и грижи” са предвидени средства за функционирането на „Център за обществена подкрепа“ в гр.Аксаково, с капацитет 40 места, за Център за социална рехабилитация и интеграция, с капацитет 20 места и за „Асистентска подкрепа“, със среден капацитет 57 потребители, като услугите се предоставят като дейност от Община Аксаково.

Предвидените средства за читалищата, в рамките на определените стандарти, са разпределени съгласно вътрешни правила, които уреждат условията и реда за разпределение на годишната субсидия по бюджета на Община Аксаково на народните читалища, съобразени с указанията на Министерство на културата, относно организацията и методиката при прилагане на критериите за разпределение на субсидията за читалищата на територията на общината и вътрешните правила в Община Аксаково. Годишната субсидия се предоставя с цел осигуряване, поддържане и развитие на дейностите, осъществявани от народните читалища в сферата на културата, образованието и социалните дейности.

Въпреки увеличението на средствата по повечето стандарти за делегираните от държавата дейности, техните размери за общинска администрация не са разчетени според спецификата на общината в непосредствена близост до областния град и са крайно недостатъчни за предоставянето на услуги на гражданите, включително и нови такива, възложени без осигурено финансиране, което налага дофинансиране на численост и средства в дейността и през 2025г.

В текущия бюджет в местните дейности и за дофинансиране на делегираните от държавата дейности са предвидени средства в размер 11 893 095 лв., които трябва да осигурят нормалното осъществяване на дейностите по предоставяните от Общината публични услуги.

Собствените приходи са планирани на база реалната оценка, съобразена със Закона за местните данъци и такси и след извършен анализ на събираемостта им през последните четири години, в общ размер на 13 722 868 лв.

Данъкът върху придобиване на имущество е разчетен в размер на 3%, данъкът върху недвижимите имоти /ДНИ/ за населените места на територията на общината е разчетен в размер на 4,5 на хиляда, като определените по-ниски диференцирани размери през 2024 г. за част от населените места, през 2025 г. нарастват до 4,5 на хиляда.

Данъкът върху превозните средства е предвиден в размер, сходен с отчетения през предходната 2024 година, тъй като от Общински съвет-Аксаково са предложени и приети възможните най ниски ставки, предвидени в ЗМДГ. През 2025г. не се променя размера на облагане при данъка върху МПС.

Приходите от таксата за битови отпадъци са предвидени, така че да се осигурят разходите по предоставените услуги за сметосъбиране и сметоизвозване, депониране на отпадъците, закриване

и следексплоатационни грижи на депата с преустановена експлоатация и поддържане чистотата на обществените територии, като определената такса е завишена общо с 40%.

Отчетени са измененията в нормативната уредба, относно финансиране на дейностите по чистотата и управление на отпадъците в Община Аксаково, като съгласно § 3 от Закона за изменение и допълнение на Закона за местните данъци и такси, в неговите Преходните и заключителни разпоредби, считано от 1 януари 2025 г. за поредна година е дадена възможност на общините да могат да разходват месечните обезпечения и отчисления за 2024 г. и 2025 г. по чл. 60, ал. 2, т. 1 и 2 и чл. 64, ал. 1 от Закона за управление на отпадъците по решение на общинския съвет.

Продължават и се завишават дейностите по прилагането на мерките по принудителното събиране, с цел повишение на събираемостта. Влияние върху размера на събираните средства оказва и повишението на данъчните оценки на имотите в отделните населени места по обективни причини /пристрояване, надстрояване, смяна на предназначение и др./, така също и коректно декларираните имоти в населените места след извършване на проверка от служителите в приходното звено, съвместно със звеното по обществен ред и контрол.

Собствените приходи от такси от административни и технически услуги и доходи от собственост са предвидени в близък до изпълнението през текущата година размер. За дейността на детската кухня са предвидени такси за подготовка на храна в размер на 20 000 лв.

Като други неданъчни приходи са предвидени постъпленията от лица, различни от общините, ползващи услугите за приемане на отпадъци на Регионалната система за управление на отпадъците в регион Варна (Аксаково).

Постъпленията от продажба на нефинансови активи са планирани съобразно програмата за разпореждане с имотите – общинска собственост, отчитайки влиянието на икономическата среда и непостоянния им характер, както и от разпореждането с общинска собственост, вследствие урегулиране на имоти по ЗУТ.

Планирани са средства за глоби и неустойки, които се очаква да постъпят след съдебни решения по заведени от Община Аксаково дела, вкл. и за неправомерно изплатени суми по финансови корекции.

По бюджета за 2025г. и прогнозния период 2026-2028г. са предвидени средства от дарения по сключени договори през 2020 година.

Като предоставени трансфери са предвидени средствата за собствено финансиране за заплащане дейностите при изпълнение на проекти на Община Аксаково по програми на Европейския съюз в размер на 4 800 лв.

За финансиране на бюджетното салдо е предвидено:

Предвиден е преходния остатък в местните дейности от 2024 г. в общ размер 1 968 337 лв., без наличностите по специална сметка от събраните средства за обезпечения по чл. 60, ал. 2, т. 1 и 2 от ЗУО, като за финансирането на текущите разходи през 2025 г. е в размер на 172 020 лв.

Наличностите по специална сметка от събраните средства за обезпечения по чл. 60, ал. 2, т. 1 и 2 от ЗУО са в размер на 1 512 818 лв., като не са предвидени постъпления през 2025г.

В приходите през 2025 г и в бюджетната прогноза са предвидени и средства за погашенията по общинския дълг в размер на 624 960 лв., поет с договор през 2018 г. с УниКредит Булбанк за финансиране на инвестиционни проекти, обекти от капиталовата програма на Община Аксаково, в полза на местната общност, като погасяването на кредита ще приключи до 25.09.2028 г.

Предвидени са и средства за погашенията по краткосрочен общински дълг в размер на 1 000 000 лв., поет с договор през 2024 г. с УниКредит Булбанк за финансиране на временни касови разриви по бюджета на общината.

Средствата за “Издържка” в местните дейности се предвиждат за: храна, постелен инвентар и облекло, учебни разходи, материали, вода, горива, електроенергия, текущи ремонти, разходи за външни услуги, данъци, такси, застраховки, командировки, обезщетения, помощи, глоби, социално-битово и културно обслужване /СБКО/, субсидии и др.

За местните дейности във функция “Образование” са разчетени 65 500 лв., представляващи средства за издържка, в т.ч. и за текущи ремонти в дейност „Столове“. Закуските и обядите в столовете се предлагат на учениците по цени, в които е включена само стойността на хранителните продукти, вложени при приготвянето им.

- За дейността на детската кухня във функцията „Здравеопазване“ са предвидени средства за храна в размер на 33 800 лв., като таксата е променена в размер на 1,96 лв., но дейността се дофинансира с други общински приходи, в размер на 13 800 лв.

- За разходи за дейностите на „АМЦСМП - АКСаКОВО" ЕООД са предвидени 20 000 лв.

- За дейността на Общинско социално предприятие за обществено хранене „Домашен социален патронаж” са предвидени средства в размер на 398 209 лв., като планираните приходи от такси са 92 000 лв. През 2025г. отново се изпълнява предоставяне на услугата „Топъл обяд в община Аксаково“, операция „Топъл обяд“ по Оперативна програма за храни и основно материално подпомагане 2021-2027, съфинансирана от Европейски социален фонд плюс.

- За подобряване на вида на паркове в населените места, благоустрояване на обществени терени, вкл. и гробищните паркове, са планирани средства за озеленяване и поддръжка в размер на 218 650 лв.;

- Предвидени са и средства за превантивни действия за намаляване на вредните последици от кризи, бедствия и аварии в размер на 2 350 лв.

- Предвидени са средства общо в размер 1 165 040 лв. за доплащане на: карти за транспорт на пенсионерите навършили 67г. възраст, живеещи с постоянен адрес в населените места на територията на Община Аксаково за период от 12 месеца, без ограничаване на броя на пътуванията; транспортни разноски на деца до рехабилитационни центрове и др. специални заведения в гр.Варна; транспортни разноски на ученици в езикови, професионални и профилирани паралелки в училищата в гр.Варна и Община Аксаково, придружаващи родители/настойници на ученици до специални училища в гр. Варна и студенти редовно обучение в гр. Варна;

- За текущи ремонти и зимно поддържане на пътища и улици са предвидени 1 316 703 лв., като са включени и неразплатените разходи от 2024г.;

- За текущ ремонт и издръжка на осветлението на улици и площади в населените места са предвидени 400 240 лв.;

- За ремонт на детски и спортни площадки и на спиркови заслони, както и на други обществени територии в населените места са предвидени 123 000 лв.

- Издръжката в дейност „Чистота” е предвидено да се покрива с част от приходите от таксата за битови отпадъци през 2025г., имайки предвид недължимите обезпечения и отчисления по ЗУО за 2024 г. и 2025 г. и други местни приходи. Във всички населени места на територията на Община Аксаково ще продължи организираното сметосъбиране и сметоизвозване, броят на съдовете за смет в някои населени места се увеличава, а честотата на извозването им компенсирано се променя в някои населени места. Продължава разделното събиране на отпадъците от опаковки за градовете Аксаково и Игнатиево и пилотно въвеждане на разделно събиране на отпадъци от хартия и картон, стъкло, пластмаси и метали, текстилни отпадъци в част от населените места, които не попадат в организираната система. Предвижда се и разширение на създадената организация за по-ефективно събиране на строителни отпадъци за оползотворяване и едрогабаритни отпадъци и предоставяне на компостери на домакинства в част от населените места с оглед събиране на биограждими отпадъци на мястото на генериране.

- За поддържане чистотата на обществените територии, дезакаризация, почистване на гробищни паркове и стари замърсявания и др., са предвидени средства в размер 1 157 226 лв., в т.ч. и 78 000 лв. за почистване на нерегламентирани замърсявания и други обществени територии. В разходите по дейността, освен за основно сметосъбиране и сметоизвозване, са включени и средства в размер на 158 667 лв. за събиране на строителни отпадъци за оползотворяване и едрогабаритни отпадъци и за почистване на замърсявания и др.

- В издръжката на дейност „Управление на дейностите по отпадъците” е предвидено да се отчитат всички разходи по мониторинга, поддръжката, изграждането, рекултивацията и следексплоатационните грижи на депата за ТБО в с.Въглен, подобряване дейностите по управление на отпадъците.

Планираните средства по бюджета на Общината за 2025г. в дейностите „Чистота” и „Управление на дейностите по отпадъците” са показани в Сметка за разходите и източниците за финансиране в дейностите по чистотата и управление на дейностите по отпадъците за 2025г. – Приложение № 20 към н.д.з.

За ремонти на сгради общинска собственост /кметства, клубове на пенсионера, читалища и др./ са планирани 194 600 лв., като са включени и неразплатените разходи от 2024г.;

- За провеждане на празнични мероприятия в дейност „Други дейности в културата“ по населените места, са планирани средства в общ размер 180 000 лв.;
- За подпомагане на спортните клубове и издръжка на спортната база са заделени 192 056 лв.;
- За дофинансиране дейността на „Кризисния център“ са предвидени средства в размер на 9 800 лв.;
- За дофинансиране на дейност „Общинска администрация“ са предвидени 1 100 000 лв.;
- За дофинансиране на училищата с маломерни и слети паралелки са предвидени 16 000 лв.;
- За дофинансиране на делегираната от държавата дейност „Читалища“ за капиталови разходи и издръжка в размер на 35 190 лв.
- Целева субсидия за проект за основен ремонт на църквата в гр.Аксаково 40 000 лв.

Разплащането на просрочените задължения от 2024 г., в размер на 640 548 лв. е предвидено през първото и второто тримесечие на 2025 г., тъй като по-голямата част от средствата, в размер на 442 982 лв. се очаква да се получат от МРРБ -междинно плащане за обект „Неотложно възстановителни работи на улици и отводнителни канавки от ОТ4 до ОТ17, от ОТ100 до ОТ19 и поясни канали от ОТ1+50м до ОТ100 в с. Въглен, Община Аксаково“, съгласно Приложение № 22.

При предоставяне на услуги, за които не постъпват достатъчно приходи /като Общинско социално предприятие за обществено хранене „Домашен социален патронаж“, детска кухня и др./, ще се използват средствата от обща изравнителна субсидия и от други собствени приходи на общината, с изключение на приходите от собственост, такса за битови отпадъци и др. целеви приходи.

Във връзка с образуваните съдебни дела от Община Аксаково са предвидени средства за такси и правна защита.

Бюджетът за капиталовите разходи е съставен в размер на **5 815 201 лв.**, които се финансират:

- от предвидения за Община Аксаково със ЗДБРБ за 2025 г. трансфер за целева субсидия за капиталови разходи в размер 2 024 200 лв.;
- остатък от целева субсидия за капиталови разходи от 2019 г. – 18 935 лв.;
- остатък от целева субсидия за капиталови разходи от 2020 г. – 75 600 лв.;
- остатък от целева субсидия за капиталови разходи от 2022 г. – 13 342 лв.;
- остатък във функция „Образование“ и дейност „Спорт за всички“ – 85 460 лв.;
- остатък от други собствени приходи – 326 905 лв.;
- остатък от отчисления и обезпечения по чл.60 и чл.64 от ЗУО, в размер на 1 130 446 лв.;
- остатък от целеви трансфери от МРРБ, в размер на 231 089 лв.;
- от приходи от продажба на нефинансови активи през 2025г. – 314 677 лв.;
- от други собствени приходи през 2025 г. – 1 058 386 лв.
- от средства по стандарти за поддръжка на материално-техническата база в образованието и социалните дейности – 115 091 лв.
- от събрани отчисления и обезпечения по чл.60 и чл.64 от ЗУО за 2025г. в размер на 421 070 лв.

Целите на изпълнението на обектите от капиталовата програма на Общината е обновяването и модернизирването на спортната, образователната, социалната, културната, пътната и уличната инфраструктура в Община Аксаково, както и повишаването на нейното качество и ефективност. Създаването на подходящи условия за обучение и работа в общинските спортни, образователни, административни, културни и социални институции, съизмерими с европейските, което е водещ приоритет в управлението на Община Аксаково.

Инвестиционната програма на Община Аксаково за 2025 г. е изразена в Разчет за финансиране на капиталовите разходи по бюджета на Община Аксаково за 2025 г. и актуализирана бюджетна прогноза за периода 2026 – 2028 г.

Отделно от предвидените обекти в Инвестиционната програма на Община Аксаково за 2025 г., със Закон за държавния бюджет на Република България за 2025г. са одобрени лимити на капиталови разходи за финансиране на приоритетни обекти на Община Аксаково, както следва:

"Подобряване водоснабдителната система на с. Любен Каравелово", с обща прогнозна стойност на проекта – 6 237 000 лв., изпълнението на обекта е приключило и се очаква окончателно финансиране;

"Рехабилитация и реконструкция на път VAR2033/III – 902, Оброчище – Кичево / – Орешак – Граница общ. (Аксаково – Варна) – Каменар – / VAR2028 /", с обща прогнозна стойност на проекта 6 572 200 лв., изпълнението на първи етап от обекта е приключило и се очаква окончателно финансиране;

"Рехабилитация и реконструкция на път VAR2021 /I-2, Девня – Варна/ – Игнатиево – Доброглед – /III – 2901/", с обща прогнозна стойност на проекта 8 045 000 лв., продължава изпълнението на обекта;

"Неотложно възстановителни работи на улици и отводнителни канавки от ОТ4 до ОТ17, от ОТ100 до ОТ19 и поясни канали от ОТ1+50м до ОТ100 в с. Въглен, Община Аксаково", с обща прогнозна стойност на проекта 2 176 600 лв., продължава изпълнението на обекта;

Рехабилитация и реконструкция на участък от общински път VAR 1022 /I – 2, Девня – Граница общ. (Аксаково – Белослав) – Езерово – /III – 2008, община Аксаково, област Варна, с обща прогнозна стойност на проекта 2 792 000 лв., предстои сключване на споразумение с МРРБ;

„Доизграждане на битови канализационни клонове и подмяна на част от водопроводната мрежа в гр. Игнатиево – етап 3“, с обща прогнозна стойност на проекта 1 470 000 лв., предстои сключване на споразумение с МРРБ;

„Реконструкция на водоснабдителната система на с. Слънчево, община Аксаково – етап 1“, с обща прогнозна стойност на проекта 498 200 лв., предстои сключване на споразумение с МРРБ.

Тези обекти не са планирани в първоначалната в Инвестиционната програма на Община Аксаково за 2025 г., тъй като е определен допълнителен ред за тяхното финансиране. Министърът на регионалното развитие и благоустройството сключва с кметовете на общините споразумения, със срок на изпълнение и въвеждане в експлоатация на обектите до 30 юни 2027 г. Средствата за финансиране на споразуменията ще се предоставят от централния бюджет по реда на чл. 109, ал. 3 от Закона за публичните финанси /с одобряване на допълнителни разходи/трансфери по бюджета на общината /.

Освен предвидените средства по така съставения бюджет, през течение на годината на Общината ще бъдат предоставени чрез трансфери допълнителни средства за: разходи за възнаграждения на лични асистенти по Закона за личната помощ, присъдени издръжки, превоз на ученици, част от превозните разноски на учителите, за физкултура и спорт на деца и ученици, междуселищни превози, за безплатни учебници на учениците от I до VII клас и децата в подготвителните групи и класове и други по решение на Правителството.

През годината общинска администрация непрекъснато ще полага усилия за осигуряване на допълнителни средства от актуални програми и организации, които подкрепят общински проекти, дарения и др. В подготовения индикативен разчет за средствата от Европейския съюз се включват средствата по одобрени проекти на Община Аксаково по Оперативните програми.

През 2025 г. ще продължи изпълнението, както и ще започне дейността по сключените нови договори за проекти, с насоченост в инфраструктурата, социалната и образователна сфера по оперативните програми на Европейския съюз, международни и национални програми:

Проекти, които се изпълняват през 2024г. и продължават през 2025 г.

1. Проект №BG05SFPR002-2.006 „Повишаване на капацитета на служителите на Агенцията за социално подпомагане във връзка с модернизирани системи за социална закрила“ – Компонент 1 за надграждане на дейностите по управление и предоставяне на „приемна грижа“ на областно и национално ниво. Новата процедура допълва и надгражда операция „Приеми ме 2015“. Проектът стартира от 18.12.2023г.;

2. Национална програма „Активизиране на неактивни лица“ – назначен е един младши специалист, младежки медиатор, който осъществява дейност по идентифициране на младежи до 29 г., които

не работят, не учат и не са регистрирани в дирекция „Бюро по труда“ (ДБТ) и техните потребности чрез събиране на информация и провеждане на неформални срещи – индивидуални и групови, с цел формиране на тяхното активно поведение на пазара на труда, по въпроси, свързани със заетостта, професионалното обучение, информиране и консултиране - срок от 01.01.2018 – до 31.12.2025 г.;

3. По сключено Споразумение между Националния осигурителен институт, Агенцията за социално подпомагане и Община Аксаково за предоставяне на лична помощ в съответствие с установеното в Закона за личната помощ работят 164 лични асистенти, съответно за 158 потребители;

4. „Топъл обяд в община Аксаково по Процедура за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Програма за храни и основно материално подпомагане 2021-2027, BG05SFPR003-1.001 - "Топъл обяд“;

5. Проекти на училищата: "Равен достъп до училищно образование в условията на кризи", "Образование за утрешния ден", "Успех за теб", "Концепция за изграждане на училищна STEM среда“;

6. „Рехабилитация и реконструкция на участък от път VAR 1023 /от строителна граница на гр. Аксаково до строителна граница на гр. Игнатиево/“ по „Програма за развитие на селските райони“ 2014-2020 г.;

7. „Основен ремонт на съществуваща общинска сграда в УПИ I – читалище, кв.24 по плана на гр. Игнатиево чрез МИГ „Девня-Аксаково“ по „Програма за развитие на селските райони за периода 2014-2020 г.“;

8. „Детска кухня“, процедура BG05SFPR003-1.006 „Детска кухня“, финансиран по Програма за храни и основно материално подпомагане 2021-2027 г., съфинансирана от Европейски социален фонд +;

9. „Въвеждане на мерки за енергийна ефективност в общински сгради – ДГ „Детство мое“ и ДГ „Дружба“ в гр. Аксаково“ по „Програма за развитие на селските райони“ 2014-2020 г.;

10. „Въвеждане на мерки за енергийна ефективност (енергийно обновяване) на административната сграда на Община Аксаково с адрес: гр. Аксаково, ул. „Георги Петлешев“ №58б“, процедура: Подкрепа за устойчиво енергийно обновяване на публичен сграден фонд за административно обслужване, култура и спорт към Инвестиция „ПОДКРЕПА ЗА ОБНОВЯВАНЕ НА СГРАДНИЯ ФОНД“ на Националния план за възстановяване и устойчивост на Република България;

11. „Въвеждане на мерки за енергийна ефективност (енергийно обновяване) на сградата на Народно читалище „Бъдеще-1871“ с. Ботево, община Аксаково и на сградата на Народно читалище „Просвета-1922“ с. Любен Каравелово, община Аксаково“, процедура: Подкрепа за устойчиво енергийно обновяване на публичен сграден фонд за административно обслужване, култура и спорт към Инвестиция „ПОДКРЕПА ЗА ОБНОВЯВАНЕ НА СГРАДНИЯ ФОНД“ на Националния план за възстановяване и устойчивост на Република България.

Нови проекти, които ще се изпълняват от 2025 г.

1. „Иновативни здравно-социални услуги в Община Аксаково" по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ 2021-2027, със срок от 01.01.2025 г. до 31.12.2026 г.

2. "Единни в многообразието" - СУ "Св.св.Кирил и Методий" Игнатиево, ОУ "Св.Климент Охридски" с.Изворско, ОУ "Св.Климент Охридски" с.Кичево и ЦПЛР гр.Аксаково по "Програма за образование";

3. Приятели в различни цветове на СУ "Св.св.Кирил и Методий" по "Програма за образование";

4. „Изграждане на нов учебен корпус към СУ Св. Климент Охридски гр. Аксаково“- Програма на Министерство на образованието и науката;

5. "Изграждане нова сграда на детска градина в с. Л. Каравелово, общ. Аксаково“ - Програма на Министерство на образованието и науката.

6. Проект "Силен старт" в 6 бр. детски градини и 1 училище на територията на община Аксаково по "Програма за образование".

През 2025г. СНЦ МИГ „Девня – Аксаково“ ще изпълнява дейностите по Стратегия за водено от общностите местно развитие №РД 50-185/29.11.2016г.

Подадени са и други проекти по национални програми, регионални програми и програми на ЕС:

1. „Изграждане на нов учебен корпус към ОУ "Иван Вазов" с. Л. Каравелово“ “- Програма на Министерство на образованието и науката;
2. „Изграждане на физкултурен салон към ОУ "Христо Смирненски" с. Вълген“ “- Програма на Министерство на образованието и науката;
3. „Изграждане на физкултурен салон към ОУ Св. Климент Охридски" с. Изворско“ “- Програма на Министерство на образованието и науката;
4. „Изграждане на физкултурен салон към ОУ "Св. Климент Охридски" с. Кичево“ “- Програма на Министерство на образованието и науката.

С местни приходи продължава поддържането на устойчивост по проект:

1. „Подкрепа за равнопоставен живот“ по мярка 1 „Услуги за подкрепа на жертвите на домашно насилие, основано на полов признак“ Програма BG 12 на Норвежкия финансов механизъм 2009-2014.

Като резюме на изложеното може да се каже, че в проекто-бюджета за 2025г. и актуализираната прогноза за периода 2026-2028 г. са предвидени оптимален размер от средства, както за инфраструктурни обекти, така и за социални дейности, с които Общината да осъществява своята дейност, така че да запази постигнатото ниво на публичните услуги, отчитайки рисковите фактори и хипотези, да продължи дейностите по тяхното подобряване и отговори на нарастващите потребности и очаквания на гражданите. Така съставен, общинският бюджет е изправен пред сериозни предизвикателства, но постига като годишна цел за 2025 г. запазване на постигнатото ниво на публичните услуги, предоставяни до сега от Общината, при възможност подобряване и включване на нови. За това обаче, се изисква той да бъде изпълнен в приходната част и разумно изразходван в разходната част, съобразно размерите на постъпленията и при икономии на предвидените средства по бюджетните параграфи. Това може да стане при пълна подкрепа на местната общност, съдействието на общинските съветници и ръководствата на дейностите, финансирани от общинския бюджет, като с общи усилия работим за благото на нашите населени места.

На основание чл.15 от Закона за общинския дълг, следва да се обсъди с местната общност намерението на Общината да поема общински дълг в проекто-бюджета за 2025 г. и прогнозния период от 2026-2028 г.

За обслужването на проектите, за които ще се сключат договори за безвъзмездна помощ, Община Аксаково ще се възползва от възможността да кандидатства за безлихвени заеми от централния бюджет за финансиране на разходи до възстановяването им по одобрени проекти по програми, съфинансирани от Европейския съюз и др. международни програми, съгласно действащата нормативна уредба.

За ежемесечното обслужване на плащанията по проектите, съфинансирани от Европейския съюз и др. международни програми, до възстановяването им от Управляващите органи и други непредвидени разходи, ще се поемат безлихвени заеми по реда на Закона за публичните финанси за временен недостиг на средства по бюджета на общината. За тези заеми не се изискват обезпечения по реда на Закона за особените залози.

В предложенията по проекто-бюджета за 2025г. са включени следните разчети и лимити:

1. Разчети за целеви разходи и субсидии, както следва :
 - Членски внос за Национално сдружение на общините в РБ в размер до 11 600 лв.
 - Членски внос за Асоциация на българските черноморски общини в размер на 1 000 лв.
 - Членския внос към СНЦ „Местна инициативна група /МИГ/ Аксаково“, в размер на 6 000 лв.
 - Членски внос към „Асоциация по В и К в област Варна“, в размер на 1 193 лв.

- Членски внос за Национална асоциация на секретарите на общините в РБ, в размер на 1 077 лв.
- Членски внос за Асоциация на еколозите от общините в България /АСЕКОБ/ в размер на 100 лв.
- Членския внос към СНЦ „Местна инициативна рибарска група /МИРГ/ Варна, район Аспарухово–Белослав–Аксаково“, в размер на 1 000 лв.
- Членски внос към Национален алианс за социална отговорност, в размер на 100 лв.
- Членския внос към СНЦ „Местна инициативна група /МИГ/ Девня – Аксаково“, в размер на 6 000 лв.
- Общински вестник до 20 000 лв.
- Помощи на пенсионери навършили 67г. възраст и живеещи с постоянен адрес в населените места на територията на Община Аксаково за доплащане стойността на картите за междуселищен транспорт до гр. Варна и в рамките на Община Аксаково, за периода до 01.04.2026г., в размер 1 075 000 лв.
- Помощи за учениците в дневна форма на обучение и студентите редовно обучение, включително докторантите в редовна форма на обучение, учащи в училищата, висшите училища и научните организации, включени в Регистъра на средните училища и детските градини и в Регистъра на акредитираните висши училища на Министерството на образованието и науката, придружаващи родители/настойници на ученици до специални училища, живеещи с постоянен адрес в населените места на територията на Община Аксаково за доплащане стойността на картите за междуселищен транспорт до гр. Варна и в рамките на Община Аксаково, за периода до 01.04.2026г., в размер 375 000 лв.
- Помощи за транспортните разноски за деца, провеждащи рехабилитационни процедури в дневни центрове за социални услуги и др. специални заведения в гр. Варна, в размер до 5040 лв.
- Помощи за Кубрат Кирилов, ученик в СУ „Св.Климент Охридски“ гр.Аксаково - състезател по авиомоделизъм, за закупуване на модел по изискванията на FAI, необходим за участие в международни състезания, в размер 3 000 лв.
- Безплатни услуги за погребения до 2 500 лв.
- Дофинансиране на общообразователните училища, както следва:
 - ОУ „Св.Климент Охридски“ с.Кичево - 12 000 лв.
 - ОУ „Св.Климент Охридски“ с.Изворско - 4 000 лв.
- Дофинансиране на делегираната от държавата дейност „Общинска администрация“, в размер на 1 100 000 лв.
- Текущ трансфер за „АМЦСМП - АКСАКОВО" ЕООД за разходи за дейността на здравното заведение, в размер на 20 000 лв.
- Дофинансиране на делегираната от държавата дейност „Кризисен център“ в размер до 9 800 лв.
- Помощи за населението, по повод провеждането на празнични мероприятия и кръводаряване, в размер до 20 000 лв.
- Дофинансиране на делегираната от държавата дейност „Читалища“ за капиталови разходи и издръжка в размер до 35 710 лв.
- Дофинансиране на делегираната от държавата дейност „Други дейности по вътрешната сигурност“ за придобиване на транспортно средство в размер до 53 180 лв.
- Целеви средства за финансиране на дейности и мероприятия за осъществяване целите и задачите на „Местна инициативна рибарска група (МИРГ) „Варна, район Аспарухово-Белослав-Аксаково“ в размер на 11 000 лв.

2. Лимити за разходи :

- СБКО, в размер 3 % от утвърдените разходи за основни заплати на лицата, назначени по трудови правоотношения;
- Разходи за рекламни материали в размер до 35 000 лв.
- За режийни разноски за приготвяне на храна в столовете за ученическо и детско хранене в размер до определените средства за издръжка в дейността;

- За приготвяне на храна за детските градини, детски ясли и училища - средно дневен оклад до 5,00 лв.
 - Утвърждава разчет на разходите по показатели, съгласно чл.45, ал.1, т.2 от ЗПФ за кметствата и населените места с кметски наместници в рамките на общия бюджет на община Аксаково за 2025г., в размер на 2 068 803 лв. и капиталовите разходи по населени места.
3. Разчети за субсидии на организации с нестопанска цел, както следва:
- За подпомагане спортен клуб по борба „Приморец” гр.Аксаково, съгласно наредбата за условията и реда за финансово подпомагане на спортните клубове на територията на Община Аксаково в размер на 17 000 лв.
 - За подпомагане спортен клуб СФК „Аксаково“ гр. Аксаково, съгласно наредбата за условията и реда за финансово подпомагане на спортните клубове на територията на Община Аксаково в размер на 60 000 лв.
 - За подпомагане на спортен клуб ФК „Игнатиево” гр.Игнатиево, съгласно наредбата за условията и реда за финансово подпомагане на спортните клубове на територията на Община Аксаково в размер на 12 000 лв.
 - За подпомагане на спортен клуб СК „Дуло” гр.Аксаково, съгласно наредбата за условията и реда за финансово подпомагане на спортните клубове на територията на Община Аксаково в размер на 6 000 лв.
 - За финансиране дейността на читалищата със субсидията, определена със ЗДБРБ за 2025г., в размер на 449 765 лв.
 - Целева субсидия за проект за реконструкция и разширение на църковен храм "Св.Успение Богородично" в гр.Аксаково в размер до 40 000 лв.
4. Максималния размер на дълга, както следва:
- Максимален размер на новия общинския дълг за 2025 г. – 2 783 322 лв. и общ за 2025 г. – 6 125 813 лв.
 - Максимален размер на общинския дълг към края на 2025 г. – 1 717 531 лв.

ИНЖ.АТАНАС СТОИЛОВ

Кмет на Община Аксаково

Съгласували:

Руска Илиева

Ивета Николова